

Izaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravnški prostori:
2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 16, 1935, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., TOREK, 11. JUNIJA (JUNE 11), 1940

Subscription \$6.00 Yearly

STEV.—NUMBER 114

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Mussolini napovedal vojno Franciji in Angliji! Roosevelt obljubil materialno pomoč zaveznikom!

Anglija pošilja vojaške čete v Francijo. V Berlinu pravijo, da bo nemška oborožena sila kmalu zadala smrtni udarec zaveznikom. Hitlerjeve kolone prodirajo proti Parizu s treh strani. Angleški letalci bombardirajo nemška skladišča orožja in streliva ter čete v ozadju fronte.

RIM, 11. jun. — Italija se je v konflikt na strani Nemčije, ko je Mussolini napovedal vojno Franciji in Angliji, toda ne da bi se to zgodilo, je Mussolini napovedal, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej.

PARIZ, 10. jun. — Hitlerjeve kolone prodirajo proti Parizu s treh strani — od Forgesa les Eaux na severozapadu, Bretulla na severu in od Noyona ter Soissons na severovzhodu. Militarni četi napredujejo proti Parizu. Hitlerjeve kolone prodirajo proti Parizu s treh strani — od Forgesa les Eaux na severozapadu, Bretulla na severu in od Noyona ter Soissons na severovzhodu. Militarni četi napredujejo proti Parizu.

BERLIN, 10. jun. — Poučeni nemški krogi napovedajo, da je vojna stopila v drugo fazo. Sem dopelja poročila s francoskih front se glase, da bo Pariz kmalu v nemških rokah. Bitke, ki so zdaj v teku, so le uvod v velike dogodke.

BERLIN, 11. jun. — Med nemškimi krogi napovedajo, da je vojna stopila v drugo fazo. Sem dopelja poročila s francoskih front se glase, da bo Pariz kmalu v nemških rokah. Bitke, ki so zdaj v teku, so le uvod v velike dogodke.

PARIZ, 11. jun. — Vlada je napovedala, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej.

CHARLOTTESVILLE, VA., 11. jun. — Predsednik Roosevelt je v svojem govoru pred abolicionistično konferenco napovedal, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej.

PARIZ, 11. jun. — Vlada je napovedala, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej.

PARIZ, 11. jun. — Vlada je napovedala, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej.

PARIZ, 11. jun. — Vlada je napovedala, da bo Italija v vojni, če bodo fašistične sile napredovale naprej. Italijanski diktator je v dramatičnem nastopu napovedal, da zavezniki ne bodo mogli izdržati v svoji vojni, če bodo Italijani napredovali naprej.

LONDON, 10. jun. — Angleški letalci so razbili s bombami nemška skladišča streliva in orožja v gorovju Ardenne in zanesli požare v skladiščih olja v Belgiji. Letalci so sipali tudi krogle iz strojnica na nemške čete v ozadju fronte. Sedemnajst nemških letal je bilo uničenih v bitki s francoskimi letalci.

Camacho za obrambo demokracije

Enotna fronta Mehike in Amerike

Nogales, Sonora, Mehika, 10. jun. — General Manuel Avila Camacho, predsedniški kandidat revolucionarne (vladne) stranke, je v svojem govoru na političnem shodu predlagal oborožen nastop proti komunistom in fašistom, ki ogrožajo demokracijo. Poslušalcem je obljubil, da bo delal za boljši sporazum med Mehiko in drugimi ameriškimi državami, če bo izvoljen za predsednika.

Juarez, Chihuahua, Mehika, 10. jun. — General Juan Andreu Almazan, neodvisen kandidat za predsednika mehiške republike, je predlagal formiranje enotne fronte med Mehiko in Združenimi državami. Ta naj bi vodila boj proti Hitlerjevemu in Stalinovemu agentu. Almazan je prišel sem v spremstvu vojaške straže, ker so se širile govorice, da bo do politični nasprotniki navallili na njegov shod in ga razbili. To se ni zgodilo in shod je bil mirno zaključen.

Drhalski napad na zborovanje verske sekte

Kennebunk, Me., 10. jun. — Dva člana verske sekte Priche Jehove sta bila obdela, ko je oborožena drhal udrla v dvorano, kjer se je vršila seja te sekte. Drhal je tudi zažgal poslopje. Člani te sekte so že večkrat prišli v konflikt z avtoritetami, ker ne dovolijo svojim otrokom, da bi pozdravljali ameriško zastavo.

Poveljstvo poroča, da so nemške čete zasegle veliko količino orožja in bojnega materiala, ko so prisile Francoske v umik po predrtju bojne črte. "Na obeh straneh Soissons so naše čete prekorale reko Aisne," pravi poročilo. "Danes jutraj so bile nadaljnje divizije pogane v nasake na francoske pozicije."

Domremy, Francija, 10. jun. — William C. Bullitt, ameriški poslanik v Franciji, je v svojem govoru v tem mestu dejal, "da sleherni oseba od enega konca sveta do drugega moli na svoj način za zmago Francije. Američani vedo, na kateri strani sta pravica in krščansko dostojanstvo in na kateri sta krutost in bestialnost. Oni verujejo v Francijo. Mi vemo, da Francozi prelivajo svojo kri za krščansko civilizacijo."

Bazel, Švica, 10. jun. — Nemško mesto Haltingen, ki leži v bližini švicarske meje, je v plamenih. Ogenj so zanesle krogle, ki so jih sipali francoski topovi. Tu domnevajo, da so krogle treščile na skladišča gasolina.

LONDON, 10. jun. — Angleški letalci so razbili s bombami nemška skladišča streliva in orožja v gorovju Ardenne in zanesli požare v skladiščih olja v Belgiji. Letalci so sipali tudi krogle iz strojnica na nemške čete v ozadju fronte. Sedemnajst nemških letal je bilo uničenih v bitki s francoskimi letalci.

VOJAKI STRAŽJO AMERIŠKO POSLANIŠTVO V RIMU

Pričakovanih demonstracij ni bilo

ANGLEŽI USTAVILI ITALIJANSKI PARNIK

Rim, 10. jun. — Vojaške čete so zastrašile ameriško poslanništvo, da prepreči sovražne demonstracije, ki pa se niso pripetile. Zasedle so vse strategične točke okrog poslaniške palače in ostale v službi do jutraj. Prvič se je zgodilo, da je bila postavljena vojaška straža pred palačo.

Fašisti so uprizorili že več demonstracij pred angleškim in francoskim poslaništvom, ki se nahaja v bližini ameriškega. Vse so bile inscenirane z dovoljenjem odgovornih krogov.

Giovanni Ansaldo, urednik lista Il Telegrafo, glasila zunanega ministra Ciana, je v svojem govoru po radiu, katerega je naslovlil duhovnikom nadškofje, je več mesecev pred svojo smrtjo. Pismo vsebuje svarilo, naj duhovniki ne store ničesar takega, kar bi podžogalo sentiment za vojno med katoličani.

Ansaldo je namignil, da bo prvi italijanski napad prišel v severni Afriki, kjer je zbrana močna armada, kateri poveljuje maršal Emilio de Bono. "Francija se že zaveda, da jo je Velika Britanija pustila na cedilu," je nadaljeval Ansaldo. "Jasno je, da se Francija ne bo mogla dolgo upirati Nemčiji."

Nekateri krogi napovedujejo, da bo odločitev glede vstopa Italije v vojno padla že ta teden. Armada je pripravljena in čaka le Mussolinijevega ukaza. V Rimu se bodo danes vršile proslave dneva bojne mornarice. Fašistični listi objavljajo poročila o persekuciji Italijanov v francoski Tunisiji in Maroku, da podžogajo bojno razpoloženje proti Franciji.

Protivojna agitacija med katoliki

Ameriška duhovščina proti vstopu v vojno

Chicago, 10. jun. — Voditelji rimsko-katoliške cerkve v Združenih državah so proti vstopu Amerike v evropsko vojno. To je razvidno iz pravkar objavljene pisma kardinala.

Kardinali, nadškofje, škofje in duhovniki grmijo na prižnicah, v tisku in pridigah svoja svarila, da Amerika ne sme iti v vojno. Na osrednjem zasedanju vodil kampanjo proti vstopu Amerike v vojno list The New World, uradna katoliška publikacija v Chicagu. Glavni urednik te je rev. Edward V. Daley. List je glasil čikaške nadškofje, katere načelnik je nadškof Samuel A. Stritch.

Publikacija objavlja uvodnike a svarilom proti vstopu v vojno na prvi strani. Nedavno je objavila pismo pokojnega kardinala Mundeleina, ki ga je naslovlil duhovnikom nadškofje. Pismo vsebuje svarilo, naj duhovniki ne store ničesar takega, kar bi podžogalo sentiment za vojno med katoličani.

Kardinal Dougherty v Philadelphiji je, ko je obhajal zlati jubilej kot duhovnik, imel slovesno mašo, v kateri je prosil Boga, naj odvrne vstop Amerike v vojno. Drugi vodja katoliške cerkve, nadškof Joseph Francis Rummel v New Orleansu, La., je tudi pozval Ameriko, naj drži svoje roke proč od vojne. Njemu se je pridružil tudi nadškof Francis J. Beckman v Dubuqueju, Ia.

Čni listi objavljajo poročila o persekuciji Italijanov v francoski Tunisiji in Maroku, da podžogajo bojno razpoloženje proti Franciji.

V Rim je sinoči dospelo poročilo iz Madrida, Španija, da je angleška bojna ladja ustavila italijanski parnik Vulcania in ga odvedla v Gibraltar. Na krovu so Italijani iz Tangierja, francoski Maroko, ki so bili pozvani domov.

Domače vesti

Pokojni umetnik Perušek

Cleveland. — Gregor H. Perušek, edini slovenski slikar večjega slovesa v Ameriki, ki nam ga je zadnji petek nenadoma vzela srečna kap, je bil pokopan v ponedeljek, dne 10. junija popoldne na pokopališču Highland Park. Veliko število clevelandskih Slovencev ga je spremljalo na njegovi zadnji poti in mnogo lepih vencev je krasilo njegovo krsto. — Peruškova smrt je prišla 7. junija popoldne, ko je delal v poslopju Arts and Crafts, kjer je vodil slikarski projekt WPA. Ker je naš umetnik etanoval s svojo ženo in hčerjo v Slovenskem narodnem domu in tamkaj je bil tudi njegov slikarski atelje, so mu direktorji SND izkazali zadnjo čast s tem, da so mu postavili mrtvaški oder v avditoriju Doma, iz katerega se je vršil tudi pogreb. — Pokojnik je bil 34 let v Ameriki in okrog 10 let je prebival v Clevelandu, odkoder je obiskoval razne bližnje in oddaljene kraje po Združenih državah s razstavami svojih slikarskih del in enkrat je obiskal tudi staro domovino, kjer je pa bil le nekaj tednov. Peruškova izbrana dela so bila razstavljena v mnogih naših nasebinah pa tudi v ameriških galerijah, kjer so mu dali priznanje in tudi nagrade; njegove slike se nahajajo v več ameriških umetnostnih muzejih in krasijo stene najbrže stoterih slovenskih domov po Ameriki. V Clevelandu je vodil več let šolo slikarske umetnosti in lepo število naših dečkov in deklic se je vadilo v slikarstvu v njegovi šoli. — Poleg žene in hčere zapuščata tudi tri omožene sestre. Naj bo našemu vrluemu kulturnemu delavcu ohranjen med nami najčastnejši spomin!

Dva nova grobova v Chicagu
Chicago. — Dne 8. t. m. je v So. Chicagu umrl Peter Erzar, star 60 let in doma iz Apole na Gorenjskem. — V istem času je na zapadni strani v lawndalskem distriktu umrla Mary Zavašnik, stara 70 let in doma iz Zagorja ob Savi. Njena družina se je pred leti priselila v Chicago iz Kansasa.

Nov grob v Sheboyganu
Sheboygan, Wis. — Dne 9. junija je tu umrl John Schutte, star 60 let in rojen v Gornji Podgori pri Črnomlju v Beli Krajini. Vzela ga je vodenica. V Ameriki je bil 39 let in tu zapuščal ženo, dve hčeri in štiri sestre. Bil je več let gostilničar in član društva 344 SNPJ ter tudi član KSKJ.

Obiski na zapadu
Kemmerer, Wyo. — Charlie Bizjak iz Helperja, Utah, je tu z ženo in sinom na obisku pri svojih prijateljih in znanih.

Položaj Jugoslovainov v Belgiji

Nalivi in nevihte v severnem delu države

Belgrad. — (JK) — Po dodatnih poročilih, katere je prejelo ministrstvo za zunanje zadeve o jugoslovanskih državljanih, bivajočih v Belgiji, se obveščajo prizadete jugoslovanske družine, da so vsi jugoslovanski državljani v Bruguesu in Antverpnu v dobrem položaju in da se jih je večina vrnila ponovno na delo.

Nevihite, spremljane z nalivi, trajajo naprej zlasti v severnih delih Jugoslavije. Na 4. junija je bila huda nevihta s plohami tudi v Belgradu in okolici. Mnogi potoki so narasli in nekatere reke v okolici Požarovca v Srbiji so prestopile bregove. Povodenj je zajela velike komplekse zemlje, posejane z žitom in napravila veliko škodo. Kakor poročajo iz Sofije, je tudi na Bolgarskem hudo deževje in utrgi oblakov so povzročili velike poplave v dvanajstih okrajih.

RUSIJA SKLE-NILA SPORAZUM Z JAPONSKO

Sovjetski poslanik od-potoval v Rim

KONFLIKT NA BAL-KANU ODVRNEN

Moskva, 10. jun. — Sovjetska Rusija, ki je nenadoma postala središče diplomatskih pozornosti treh evropskih držav, je sinoči naznanila dosego sporazuma s Japonsko glede ureditve meje med Zunanjo Mongolijo in Mandčurijo in likvidacijo konflikta, ki jo je izvalo več bitk med japonskimi in sovjetskimi četami. Uradni komunikacije pravi, da sta se obe državi dogovorili glede natančne meje in s tem odpravili varože za konflikte.

Dogovor glede meje je bil dosežen na konferenci med zunanjim ministrom Molotovom in Sigenorom Togom, japonskim poslanikom v Moskvi. Uradno poročilo naglašja, da mešana komisija ni mogla rešiti spornega problema, ki je oviral vzpostavitev normalnih odnosov med Rusijo, Japonsko in Zunanjo Mongolijo. Slednja, ki je pod vplivom sovjetske Rusije, ima okrog tisoč milj dolgo mejo ob Mandčuriji, katere je pod japonsko dominacijo.

Japonske in ruske čete so se spopadle v bitki pri hribu Čang-kufeng, kjer je meja med Bilibirjo, Mandčurijo in Korejo, leta 1938. V sadnem avgustu so se spopadle pri Nomonhanu in temu spopadu je sledilo premirje. Imenovana je bila posebna komisija, da uredi mejo, ki pa ni izvršila poverjene ji naloge, nakar je bila razpuščena.

V Moskvi je bilo naznanjeno, da je Nikolaj Gorelkin, sovjetski poslanik, ki je zapustil Rim v zadnjem decembru, ne da bi predložil svojo poverilnico, odpotoval v Italijo, kjer bo prevzel svojo pozicijo. Italijanski poslanik dr. Augusto Rosso, ki je bil odpoklican iz Moskve v zadnjem januarju, je tudi odpotoval v Rusijo.

Berlin, 10. jun. — Poročila iz Rima in Moskve kažejo, da sta se Italija in Rusija sporazumeli po več mesečnih pogajanjih. Italija bo upoštevala status quo bal-kanskih držav, kar je posledica svarila, da bo Moskva smatrala vsako italijansko akcijo na Balkanu za sovražno čin. Zunanji diplomatje vidijo v tem znamenje, da je bil konflikt na Balkanu vsaj začasno odvrnjen.

Ameriški Nemci pomagajo zaveznikom

Nova organizacija ustanovljena v New Yorku

New York, 10. jun. — Dr. Frank Bohn, pisatelj in predavatelj iz Washingtona, D. C., je naznanil formiranje Nemško-ameriškega kongresa za demokracijo, organizacijo, katere člani so za to, da Amerika pomaga zaveznikom. Novo organizacijo tvorijo Američani nemškega porekla.

"Upamo, da bomo potegnili ameriške Nemce na splošno v novo organizacijo," je rekel Bohn. "Naloga te je, da podpira sedanje in bodoče napore ameriške vlade v borbi proti Hitlerju."

Erwin H. Klaus, predsednik Nemško-ameriškega demokratičnega društva v New Yorku, je dejal, da se bo njegova grupa, ki ima 2000 članov, pridružila Nemško-ameriškemu kongresu.

